

DIARIENUMMER:
MSN 2023/138

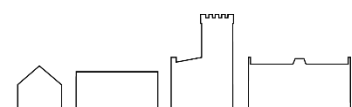
Samrådsredogörelse Detaljplan för Danderyds sjukhus i Danderyds kommun

2026-03-31

Innehållsförteckning

Ärendeinformation	3
Inkomna yttranden	3
Inkomna yttranden utan synpunkter på förslaget	3
Inkomna synpunkter och miljö- och stadsbyggnadskontorets kommentar	3
Remissinstanser	3
Sakägare enligt fastighetsförteckningen	11
Föreningar, boende och övriga.....	12
Miljö- och stadsbyggnadskontorets sammanfattande bedömning	20
Sakägare som lämnat skriftliga synpunkter och inte fått dem tillgodosedda	21
Övriga som lämnat skriftliga synpunkter och inte fått dem tillgodosedda.....	21

Ärendeinformation

Detaljplanen baseras på ett planprogram som var ute på samråd under 2023. För att läsa mer om programsamrådet hänvisas till planprogrammet med bilagor samt samrådsredogörelsen för programsamrådet.

Kommunstyrelsen beslutade den 2024-01-29 § 28 att uppdra åt miljö- och stadsbyggnadskontoret att utarbeta förslag till detaljplan. Inför plansamrådet har förslag till detaljplan utarbetats.

I enlighet med miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut 2025-04-23 § 31 har samråd hållits om förslag till detaljplan. Samrådet har ägt rum under tiden den 30 april till den 11 juni 2025. Information om samrådet har sänts till berörda sakägare enligt fastighetsförteckning samt remissinstanser enligt sändlista. Handlingarna har under samrådet visats på Kontaktcenter Danderyd samt på kommunens hemsida.

Ett samrådsmöte har hållits den 13 maj 2025.

Samrådsredogörelsen syftar till att sammanställa synpunkter som inkommit under samrådet samt redogöra för kontorets åtgärder med beaktande av synpunkterna inför kommande beslut om granskning av detaljplan.

Inkomna samrådsyttranden finns att ta del av i sin helhet på miljö- och stadsbyggnadskontoret.

Inkomna yttranden

Inkomna yttranden utan synpunkter på förslaget

- Ellevio
- Elsäkerhetsverket
- Lidingö stad
- Luftfartsverket
- Norrvatten
- Vattenfall

Inkomna synpunkter och miljö- och stadsbyggnadskontorets kommentar

Nedan följer en sammanfattning av inkomna skrivelser. *Hela skrivelser, stycken eller citat redovisas i kursiv stil.* Kontorets kommentar markeras med indragen vänstermarginal.

Remissinstanser

Länsstyrelsen

Ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Hälsa och säkerhet

- För att säkerställa dagvattenhanteringen behöver en helhetslösning för dagvatten redovisas, samt att planens genomförande inte försämrar MKN. Det är viktigt att säkerställa anläggningarnas utrymmen och säkra dess genomförande i plankartan. Bestämmelser om fördröjning och infiltration kan behöva ses över för att tydliggöra att utrymme finns för föreslagna åtgärder.

- Kommunen behöver redovisa utredning och sanering vid helikopterplattan. Resultatet behöver redovisas och bedömas vara tillräckligt för att inte ge påverkan på Edsviksviken. I dagvattenutredningen föreslås dagvatten hanteras på den yta som idag är förorenad med PFAS, kommunen behöver bedöma att detta är lämpligt.
- Vattenplanen visar att vissa åtgärder är placerade inom planområdet. Kommunen behöver tydliggöra hur åtgärderna i Vattenplanen samspelar med detaljplanen innan antagande, och inte äventyrar möjligheten att uppnå MKN som Vattenplanen syftar till.

Olycksrisker

- Bebyggelse med stadigvarande vistelse, inom 150 meter från E18, måste ha utrymningsmöjlighet i riktning bort från rekommenderade vägar för transport av farligt gods. Detta bör adderas som planbestämmelse.

Översvämningsrisk på grund av skyfall

- Kommunen bör utgå från 200-års regn vid planering av skyfallsåtgärder.
- Vid skyfall samlas vatten vid akutmottagningen. Eftersom akutmottagningen och ambulansinfarten är en regional angelägenhet måste kommunen säkerställa att akutmottagningens funktion kan upprätthållas vid minst ett 200-årsregn.
- Risken för vattenansamlingar vid nya byggnader bör minskas. Kommunen behöver redovisa detta.
- Kommunen behöver presentera åtgärder som visar att det inte uppstår en risk för människors hälsa och att byggnader inte skadas. Visa att åtgärderna uppfyller sin funktion, att avrinningen sker på ett kontrollerat sätt och att det inte uppstår nya instängda områden.
- Framkomlighet på vägar till och från sjukhuset, samt inom planområdet måste säkerställas för utryckningsfordon. Se över var det är lämpligt att planen är flexibel vad gäller placering av byggnader och gator.

Geotekniska risker

- Kommunen behöver bedöma risken för skred och erosion, inte minst sett till framtida ökad belastning, markutfyllnader, trafiklast och schaktning etc. Även en bedömning av markens lämplighet utifrån hur markförhållandena kan komma att påverkas av ett förändrat klimat behöver finnas i planhandlingarna. Åtgärder ska redovisas i planbeskrivning och om möjligt regleras i plankartan.

Råd om tillämpning av 2 kap. PBL

Beredskap

- Kommunen bör lägga till resonemang för sjukhuset som samhällsviktig verksamhet utifrån en krisberedskap- och totalförsvarsperspektiv. Utforma och planera detaljplanen för att skydda befolkningen för att begränsa verkningarna vid en stridsituation.
- Planbeskrivningen bör kompletteras med ett resonemang kring detta även sett till funktionen av helikopterplattan samt flytten av den. Även hur kommunen ser på de underjordiska byggnationerna utifrån ett beredskapsperspektiv och beskrivning av utomhusvarning, skyddsrum etc bör finnas.

Olycksrisker

- Kommunen kan underlätta riskfrågan genom att tydliggöra vilken del av Mörbygårdsvägen som utgör rekommenderad led för farligt gods.

Gestaltad livsmiljö

- Planhandlingarna kan kompletteras med planprogrammets intentioner, där kontakten med närmiljön delas upp i fyra zoner och rangordnas i tillgänglighet med utgångspunkt i den inskrivna vårdtagaren.

Övriga synpunkter av betydelse för planens genomförbarhet

- Fornlämningar bör markeras i plankartan för att öka tydligheten. Info om att det krävs samråd för åtgärder som kan påverka kulturmiljöområdet och att ingrepp är tillståndspliktiga.
- Kommunen behöver bedöma huruvida detaljplanen är förenlig med artskyddsförordningen eller inte, och om skyddsåtgärder är nödvändiga.
- Eken som utgör naturminne bör inte skyddas med planbestämmelse då detta ger en dubbelreglering, eventuella åtgärder beslutas av Länsstyrelsen.
- Bullervärdena för två byggnader överskrids pga en nära liggande teknikbyggnad som bara används i extraordinära omständigheter. Varför detta tillåts bör framkomma i planbeskrivningen.

Kommentar:

Ingripande grunder

Hälsa och säkerhet – Planhandlingarna har reviderats med tillägg minsta fördröjningsvolym gällande dagvattendammar i sjukhusparken, föreslagen helhetslösning har även förtydligats i planbeskrivning. Markområdet för sanering av PFAS planeras vara efterbehandlat och iordningsställt som park under det kommande året, medan en fortsatt lågintensiv rening av grundvatten genom pumpning och filtrering över aktivt kol kan komma att pågå i upp till fem år, varför resultat inte finns tillgängligt i nuläget. För att hålla framtida miljöpåverkan så låg som möjligt är det samtidigt viktigt att dagvatten inte infiltrerar förorenad mark och därmed skapar risk för föroreningsläckage. Detta har förtydligats i planbeskrivningen.

Ang åtgärder enligt kommunens vattenplan bedömer kommunen att åtgärder kan utföras utanför detaljplaneprocessen i ett senare skede. Vattenplanen, riktlinjer för dagvatten och dagvattenplan är för närvarande under revidering. I detta arbete kan rutiner och förhållningssätt komma att tas fram som eventuellt möjliggör att kommunen kan ansvara för drift och skötsel av damm på Locums mark. Samtidigt utreds möjligheten att, antingen i stället eller som kompletterande åtgärd, anlägga rening och fördröjning av dagvatten på kommunal mark närmare föroreningskällorna. Detta förtydligas i planbeskrivningen.

Olycksrisker – Planbestämmelsen har utvecklats för att säkerställa utrymning bort från riskkällan.

Översvämningsrisk på grund av skyfall – Utredningen är uppdaterad och utgår nu från ett 200-årsregn. Plankartan har kompletterats med bestämmelse med syfte att minska risken för översvämnning vid akutmottagningen. Framkomligheten till samtliga byggnaders entréer har säkerställts samt vidare beskrivning av åtgärder för punkter där vatten blir stående mot fasad. Planbeskrivningen har uppdaterats utifrån ovanstående samt med beskrivning av planerade åtgärder och bedömningar utifrån länsstyrelsens synpunkt.

Geotekniska risker – Plankartan har kompletterats och i planbestämmelsemotiveringen tydliggörs vad gäller utifrån geotekniska förutsättningar. Planbeskrivningen har även uppdaterats med kommunens bedömning avseende risk för skred och erosion.

Råd

Beredskap – Planbeskrivningen har kompletterats avseende sjukhusets beredskap. Även ett kompletterande underlag som redogör för beredskapshänsyn finns som komplement till planhandlingarna inför granskning.

Olycksrisker – En karta som redogör för var transportled för farligt gods är lokaliserad hittas i planbeskrivningen.

Gestaltad livsmiljö – Planbeskrivningen har utvecklats enligt önskemål.

Övriga synpunkter: Fornlämningar är nu markerade i plankartan. Planhandlingarna har uppdaterats med bestämmelse och bedömning av genomförandets påverkan på artskyddsförordningen. Planbestämmelser för eken är nu justerad i plankartan, markytan omkring eken regleras fortsatt för ekens skydd. Planbeskrivningen har kompletterats med bedömning avseende buller från teknikbyggnaden.

Lantmäteriet

Planbestämmelser

- Beteckningen e₆ finns i förteckningen men saknas i plankartan.
- Tydliggör vilka bestämmelser som avgränsas av sekundär egenskapsgräns.

Fastighetsgränser

- Fastighetsgränsen mot Mörbyviken har en osäkerhet på 4,5 meter. Det finns risker med att planlägga utan att kontrollera denna.

Beskrivning av exploateringsavtal

- En tydlig beskrivning av exploateringsavtalet bör finnas med i planbeskrivningen.

Eventuell ersättning för minskning av GA

- Flera gemensamhetsanläggningar, ledningar och servitut kommer behöva omprövas till följd av planförslaget. Vid skada på GA ska den som blivit av med en last betala ersättning till de som deltar i GA:n. Lantmäteriet anser att dessa bör redovisas tydligare i plankartan.

Kommentar: Planbestämmelserna har förtydligats.

En fastighetsutredning har genomförts och plankartan är uppdaterad enligt de nya gränserna. Fastställandet har resulterat i att fastighetsstorleken har minskat med ca 120 m². Planbeskrivningen har utvecklats med en skrivning gällande exploateringsavtalet. Grundkartan har uppdaterats och gemensamhetsanläggningar, ledningar och servitut har kontrollerats i grundkartan.

Försvarmakten

Försvarmakten bedömer att planförslaget i sin nuvarande utformning inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del.

Kommentar: Kommunen noterar informationen.

E:on

Innan markarbete påbörjas bör kablarnas läge säkerställas.

U-område

E.on önskar ett u-område för att säkerställa deras markkabel inom planområdet och föreslår även en planbestämmelseformulering.

Transformatorstationer

Enligt *Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter* måste en starkströmsanläggning vara utförd enligt god elsäkerhetsteknisk praxis, svensk standard ska hållas. Avstånd till transformatorstation ska hållas enligt svensk standard.

Kostnader som uppstår till följd av planens genomförande bekostas av exploatören.

Kommentar: Kommunen noterar synpunkterna. Föreslagen formulering av planbestämmelse bedömer inte kommunen som lämplig. Texten har i stället utvecklats i planbeskrivningen.

Trafikförvaltningen, Region Stockholm

Region Stockholms synpunkter på förslaget

Trafikförvaltningens svar är samordnat med Regionledningskontoret. Regionen ser positivt på planerna att möjliggöra en långsiktig samordnad utveckling av Danderyds sjukhus för vårdändamål. Planförslaget ligger i linje med RUFs 2050s förhållningssätt för det strategiska stadsutvecklingsläget.

Grönstruktur och blåstruktur

Regionen ser positivt på bevarande av sjukhusparken och rekreation i ett regionalt perspektiv. I och med Edsviken dåliga status är det positivt att planen reglerar dagvatten.

Klimatpåverkan och risk

Regionen ser positivt på hur klimatpåverkan hanteras i planförslaget, det är bland annat positivt att planen är flexibel. Att återbruk och effektiv resursanvändning förespråkas är positivt, men kan lyftas tydligare i planbeskrivningen.

Regional infrastruktur

Viktigt att säkerställa smidiga person- och varutransporter för framtiden, men även under en ev. utbyggnadsfas. Även positivt att förbättrade cykelkopplingar föreslås inom planområdet och stärkande av trafiksäkerhetsbrister längs med det regionala cykelstråket.

Kollektivtrafik

Busstrafik

Detaljplaneförslaget behöver förtydliga hur vårdverksamheten ska möta och ansluta mot bussterminalen. Dagens bussterminal har kapacitetsbrist och med nuvarande utformning av plankartan begränsas ett säkerställande av en tillräcklig dimensionerad bussterminal. Regionen önskar dialog kring att säkerställa kollektivtrafikens tillgänglighet vid Danderyds sjukhus.

Tunnelbana

Regionen saknar en lägsta schaktnivå som skyddar tunnelbanans bef. anläggningar, samt anser att ett servitut för tunnelbanan är nödvändigt. Byggrätternas placering behöver förtydligas då det inte kan placeras några nya byggnader ovanpå den betongtunnel som tunnelbanan går igenom. Det behöver även förtydligas hur den nya huvudentrén ska placeras och dess påverkan på underjordiska anläggningar till tunnelbanan.

Kommentar: Planbeskrivningen har utvecklats med en skrivning om hur bussterminalen möter sjukhusområdet. Då bussterminalen inte är en del av planområdet bör lösningar hittas vid befintlig lokalisering. Kommunen ställer sig positiv till fortsatt dialog kring frågan.

Plankartan har kompletterats med en bestämmelse för markreservat och kommunen ser positivt på möjligheten att utforma ett servitut för området. Då flera tekniska anläggningar sammanfaller inom tunnelbanans område bedömer kommunen det inte lämpligt med bestämmelse om lägsta schaktningsnivå.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har inget att erinra. Det kan med fördel förtydligas vad som inryms inom begreppet konventionella grundläggningssätt.

Kommentar: Kommunen uppdaterar planbeskrivningen enligt önskemål.

Storstockholms brandförsvär

Räddningstjänsten har inga anmärkningar på planerad bebyggelse utifrån ett räddningstjänstperspektiv.

Åtkomlighet

Planerad bebyggelse förväntas bli komplex ur ett insatsperspektiv. Komplexa byggnader ställer speciella krav på både utrymningslösningar och på hjälpsystem för räddningstjänstens insats. Dessa krav måste uppfyllas i projekteringen, men det är av vikt att förutsättningarna för att lösa dessa aspekter utreds tidigt.

Hantering av olycksrisker

Följande delar anser räddningstjänsten kan kompletteras och förtydligas:

- LBE-verksamhet. I planbeskrivningen anges att ingen farlig verksamhet förekommer. Räddningstjänsten framför att då området omfattar ett sjukhus finns det risk att exempelvis hantering, lagring och transport av drivmedel kopplat till reservkraftsanläggningar finns. SSBF rekommenderar att detta utreds vidare i riskutredningen.
- Helikopterverksamhet. Risker kopplat till helikopterverksamhet kan innebära mer än bara start och landning, till exempel finns risker kopplade till bränsleläckage, avglidning av plattan eller annan olycka. Om det finns en separat riskanalys för detta bör den refereras till, annars bör riskerna hanteras i den befintliga analysen.
- Farligt gods-led. Det är positivt att åtgärder som bebyggelsefri zon och anpassade friskluftsintag föreslås. För att underlätta förståelsen av riskbedömningen och hur åtgärderna kopplar till identifierade risker, bör analysen förtydliga varför just dessa åtgärder bedömts som tillräckliga och varför andra åtgärder valts bort. Exempelvis: om den största risken bedöms vara pölbrand med tillhörande rökutveckling, är det rimligt att fokus ligger på att skydda friskluftsintag. Men det bör också framgå hur risken för andra scenarier, såsom explosion, har vägts in – och varför dessa inte kräver ytterligare åtgärder. Ett mer transparent resonemang kring dessa avvägningar skulle stärka analysens tydlighet och spårbarhet.

Räddningstjänsten vill slutligen framföra att det i planbeskrivningen står att räddningstjänstens fordon kan ta sig fram i upp till 30 cm vatten, den korrekta nivån är 20 cm.

Kommentar: Planbeskrivningen samt riskutredningen har uppdaterats och fördjupats avseende synpunkterna ovan.

Trafikverket

Trafikalstring

Trafikverket är positiva till utvecklingen och anser att kommunen i trafik-PM räknat med en rimlig trafikalstring. Däremot bör kommunen förtydliga detaljplanens påverkan på ramperna tillhörande E18. En ökad mängd trafik kommer förväntas också vid Trafikplats Inverness, detta bör ses över gällande köbildning på avfartsrampen. Trafikverket noterar också risk för problematik vid påfartsrampen och att detta kan påverka den kommunala leden Mörbygårdsvägen. Kommunen bör också komplettera handlingarna med ett resonemang som förtydligar anledningen till att mängden trafik på Vendevägen intill cirkulationsplatsen minskar och om den motsvarar den ökade mängden vid Inverness.

Skyfall

Det finns en lågpunkt på E18 som är känd sedan tidigare. Det är viktigt att situationen inte förvärras, enligt handlingarna minskar avrinningsområdet. Trafikverket anser dock att kommunen också i plankartan ska säkerställa placering och erforderliga ytor för de tekniska anläggningar och andra åtgärder som kommunen valt för att hantera vattenflödet vid skyfall.

Kommentar: Trafikutredningen har uppdaterats enligt önskemål för att utreda risken för köbildning på Trafikverkets vägnät.

Kommunen noterar synpunkten avseende skyfall.

Norrenergi AB

Norrenergi har befintliga ledningar med värme på de berörda fastigheterna. Ledningarna förser sjukhuset med värme och utgör även stamledningar för fjärrvärme inom andra delar av Danderyd. Det finns servitut till förmån för ledningarna samt markavtal för vissa delar av ledningarna.

Om ledningarna behöver flyttas för att möjliggöra byggnation enligt det aktuella planförslaget utgår vi från att omläggning av de befintliga ledningarna bekostas av exploitören. Vid en eventuell omläggning skall väderförhållande och urkopplingstider beaktas, så att kringliggande kunder ej drabbas mer än nödvändigt.

Kommentar: Kommunen noterar informationen.

Polismyndigheten

Att begå brott kan underlättas av exempelvis enkel och direkt tillgänglighet till objektet, säkra och varierade flyktvägar eller obefolkade eller överbefolkade platser.

Brottsförebyggande tänkande:

- Blandad bebyggelse som medför att området är befolkat under många av dygnets timmar är viktigt.
- Det är viktigt med öppna platser där det finns en bra överblickbarhet över området i stället för tvärt om.
- Belysning är även en viktig källa till trygghet.
- Informell kontroll är viktigt ur ett trygghetsperspektiv och utövas av alla människor i samhället.
- Koncentrerade trafiksystem där samtliga fordon samlas i parallella stråk ger ökad informell bevakning.

Kommentar: Kommunen noterar informationen. Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av de brotts- och trygghetsrelaterade idéerna.

Trygg i Danderyd (TID)

- TID anser att det är positivt att det planeras för ett nytt alternativt stråk bakom sjukhuset. Det vore bra om krockrisken mellan gång- och cykeltrafikanter kan minimeras.
- Ändamålsenlig belysning är positivt för planarbetet. Detaljplanen adresserar ljusföroreningar som ett perspektiv att beakta men inte de positiva effekterna av att ljusa upp området.
- Kartläggning av brott saknas. I området förekommer det fordon. Överblickbarhet, orienterbarhet och passerande människor kan verka brottsförebyggande.
- Entréer och platser där folk kan samlas i större grupper bör skyddas från terror och sabotage.
- Parkering i garage kan uppfattas som otryggt. Tillräckliga parkeringsmöjligheter är viktigt.
- Rubriken "Risker för suicid, brott och händelse av kris eller krig" är en bra ansats men texten under är kortfattad och utelämnar vissa av de ämnesområden som nämns i rubriken ex. värmebölja.
- TID önskar att det inom ramen för projektet ses över hur lokalerna skulle kunna nyttjas på alternativt sätt som en del av regionens krisberedskap.
- Buller i gatumiljö är ett problem i dagsläget och bör adresseras.
- Undanskymda platser utan överblickbarhet kan uppfattas otrygga.
- Planen beskriver hur god miljö och orienterbar miljö för personer med kognitiva funktionshinder, synnedsättning och barn ska uppnås. Utökade analyser kan göras för andra funktionsvariationer.
- Trygga och säkra ombyggnadsperioder bör säkerställas i samband med genomförandet.
- TID anser att kopplingen mellan gatunamn och verksamhet är tydlig.

TID är medvetna om att samtliga punkter inte är relevanta ur ett detaljplaneperspektiv men vill ändå adressera dom.

Kommentar: Kommunen noterar synpunkterna. Visionen för sjukhusets utveckling är att området ska utformas så att området kan upplevas tryggt för de som vistas inom området. Planbeskrivningen har utvecklats med beskrivning avseende tryggheten inom planområdet.

Swedavia

Nuvarande planförslag bedöms inte innebära någon negativ påverkan på Bromma Stockholm- eller Stockholm Arlanda Airport.

Swedavia önskar dock att framföra följande: Planområdet är inom Bromma Stockholm- & Stockholm Arlanda Airports MSA-yta. Detta bör framgå av planbeskrivningen tillsammans med information om att objekt som väsentligt överstiger reglerade höjder i plankartan måste samrådats med flygplatserna för att undvika att hinderytorna genomträngs. Utöver ovan har Swedavia inga övriga synpunkter i detta samrådskede.

Kommentar: Kommunen noterar informationen.

Solna stad

Solna stad framför att avrinningen av dagvatten sker till den gemensamma recipienten Edsviken. Rening av dagvatten behöver göras innan vattnet når Edsviken för att bidra till att uppnå miljökvalitetsnormerna.

Den nya helikopterplattan innebär att antalet flygrörelser till Danderyds sjukhus kommer att öka. Detta kan vara positivt för Solna då det avlastar bullersituationen kring Karolinska sjukhuset. Staden förstår dock att det är en fråga som ligger utanför att hantera i rubricerad detaljplan.

Dagvatten och påverkan på Edsviken

Solna stad ser positivt på att få bort den PFAS-förening som tillkommit efter brandövningar vid helikopterplattan. En ny dagvattendamm i anslutning till helikopterplattan ser Solna positivt på då den kan hantera dagvatten från befintlig och tillkommande bebyggelse. Det bör tydliggöras att spridningen från PFAS från dagvatten inte bara ska minska utan att den i princip ska vara obefintlig. Vilket kan uppnås genom sanering.

PFAS som har spridit sig ner till grundvatten är svårare att åtgärda men i dagvattenflöden går det genom åtgärder att säkerställa att föreningen inte sprids. Solna stad anser därför att avrinningen till Edsviken från rubricerad detaljplan, och då i synnerhet från helikopterplattan med omgivning, i genomförandet behöver säkerställa att PFAS inte finns kvar. Dagvattenutredningen visar på att detaljplanen med genomförda dagvattenåtgärder kommer bidra till minskade föroreningshalter vilket är positivt. Utredningen trycker även på vikten av att de åtgärdsförslag som föreslås verkligen genomförs vilket Solna starkt håller med om. Detaljplanen kan med åtgärder bidra till att ekologisk status förbättras eller i alla fall inte försämras. Framför allt kan den bidra till att kemisk status förbättras genom att sanera PFAS. Detaljplanen lyfter fram att projektering av saneringsinsatser avseende PFAS-föreningen i planområdets sydöstra del pågår och planeras genomföras under 2025. Detta tycker Solna är positivt.

Kommentar: Locum har lämnat in en saneringsanmälan för att sanera PFAS-föreningen vid helikopterplattan. Kommunen arbetar tillsammans med Regionen för att hantera frågan.

Sakägare enligt fastighetsförteckningen

Gabriel Heijmer, Kevinge strand 3, fastighet Sjukhuset 1 (Sakägare 1)

Jag vill inleda mitt yttrande med att säga att utbyggnaden av sjukvården i regionen är viktig och att det behövs mer kapacitet för en befolkning som växt.

Högt tempo

Sakägaren förstår att projektet är angeläget men hade önskat mer tid att läsa in sig på materialet.

Flexibilitet

Sakägaren förstår att flexibiliteten för detaljplanen är viktigt men framför att det lämnar många parametrar öppna vilket gör förslaget svårt att ta ställning till.

Sakägaren förstår förslaget som att det planeras trevliga gator med träd och promenadstråk, men anser att den högexploaterade och monotona miljön inte är en läkande miljö. Sakägaren förespråkar en mer varierande kvartersstruktur och mer fria vårdföretag.

Sakägaren anser att trafikfrågan vad gäller bil- och angöringstrafik inte visar tillräckliga konkreta åtgärder och önskar en samlad mobilitets- och parkeringsutredning. Sakägaren framför att den tillfälliga personalparkeringen via Kevinge strand har skapat frustration för de boende och att korsningen Kevinge strand/Mörbygårdsvägen är en risk för cyklister.

Yrkanden:

- Förlängd samrådstid med minst fyra veckor och ett kompletterande samrådsmöte i föredragningsformat.
- Maxhöjd om sju våningsplan
- Det bör framgå i planbestämmelserna att all mark och samtliga byggnaders syfte ska vara relaterat till vård, sjukhusdrift, läkning, rekreation och relaterad verksamhet.

- *Innan antagande ska en mobilitetsplan godkännas av kommunen och Region Stockholm; minsta p-täthet $\geq 0,35$ platser/anställd + besöksparkering enligt nordisk praxis.*
- *Strandskydd och sjukhuspark måste bevaras och säkerställas genom planbestämmelse om minst 95% bevarad grön yta och träd-/buskplan.*

Kommentar: Kommunen noterar synpunkten angående remisstiden. Samrådstiden var sex veckor i stället för tre vilket behövs enligt lagkrav.

Detaljplanen behöver ta höjd för regionens och vårdens olika kommande behov. Det innebär att detaljplanen behöver vara flexibel för att kunna möta olika framtida scenarion. Vissa regleringar vad gäller bland annat naturvärden, dagvatten och skyfall har däremot lagts till i detaljplanen. Även byggrätten i sjukhusparken har minskats från 4,5 % av egenskapsområdet till 3,5%.

Läkande miljöer som anläggs i park och gator planeras med hänsyn till en mångfald av komplexa faktorer, som vattenavrinning, tekniska anläggningar under mark, effektiva vårdkvarter, överblickbarhet/orienterbarhet, trygghet och även vistelse där det är möjligt.

Gällande trafikfrågan så innehåller trafikutredningen en beskrivning av kommande trafiksituation där även mobilitet och parkering lyfts. Framtida parkering och parkeringstal har förtydligats i planbeskrivningen. Kommunen noterar synpunkten avseende korsningen Mörbygårdsvägen/Kevinge strand.

Maxhöjd för tillkommande bebyggelse är 7 våningar i samrådsförslaget enligt synpunkt. Befintlig bebyggelse som har en högre höjd bevaras.

Användningen vård i plankartan innebär att verksamheten inom sjukhusområdet behöver vara vårdrelaterad.

Kommunen noterar synpunkten avseende mobilitetsplanen.

Sjukhusparken bevaras enligt plankartan. Syftet med att upphäva strandskyddet är att befintlig bebyggelse i parken ska kunna kvarstå. Planbestämmelse som säkrar allmänhetens tillgång till parkering finns i plankartan.

Föreningar, boende och övriga

Marcus Efternamn okänt, adress okänd (Medborgare 1)

Skrivanden är positiv till utvecklingen av sjukhuset då det är viktigt ur regional synpunkt avseende både sjukvård och kollektivtrafik.

Hus 12, 13, 14 och 16 utgör en barriär i nord-sydlig riktning. En passage även genom dessa byggnader vore fördelaktigt enligt skrivanden. Då skulle man kunna få till ett gångstråk från huvudentrén och norrut.

Gångstråket längs vattnet är uppskattat men helikopterplattan delar upp det i två delar. Nu när den nya helikopterplattan har öppnats vore det önskvärt att så fort som möjligt riva den befintliga och koppla ihop gångstråket.

Skrivanden anser att cykelstråket som passerar sjukhuset är av dålig kvalitet samt för smalt och har många snäva kurvor. Detta trots att stråket är ett av de mest välanvända i kommunen. Konflikter mellan cykeltrafikanter uppstår ofta. I samband med den nya detaljplanen bör detta förbättras.

Vidare anses det positivt att ny bebyggelse tillkommer. Dock framförs det att en stor del av parkeringen mot bussterminalen kommer kvarstå. Det är ett jättebra läge för byte mellan olika

trafikslag i kollektivtrafiken. Parkeringsytorna skulle kunna användas för bättre ändamål ex. bostäder, idrottshall eller kommersiella lokaler. Att använda ytan till parkering riskerar att skapa otrygghet och är även slösaktigt på markresurser. Parkering bör kunna ske i garage samt minskas.

Kommentar: Kommunen noterar synpunkten. Skisserna i handlingarna är endast ett förslag på hur bebyggelsen kan utformas inom området. När nya byggnader ska uppföras ses frågan över under projekteringsfasen.

Området kring den gamla helikopterplattan kommer saneras under kommande år. Projektering av området genomförs i samband med det.

Angivet cykelstråk ligger utanför planområdet och ägs av kommunen. Vi noterar synpunkten och tar frågan vidare.

Kommunen noterar synpunkten angående ytan framför sjukhuset.

Lars Ringstedt, Skogsslingan 13, fastighet Sjukhuset 8 (Medborgare 2)

Boende på Charlottenberg, Mörbylund och Invernesshöjden önskar förbättrad säkerhet på Sjukhusets södra parkering. Vi vill att en gångbana projekteras in när sjukhusområdet detaljplaneras. Det är många som dagligen rör sig mellan Invernesshöjden och sjukhuset samt tunnelbanan och trafiksäkerheten är därmed viktig. Medborgaren önskar att en preliminär gångbana byggs.

Kommentar: Kommunen är medveten om att trafiksituationen längs Mörbygårdsvägen kan uppfattas som otydlig då det är många trafikslag som samsas om ytan. Vi tar med oss frågan internt då det inte är en del av planområdet.

Johan Brage, Axel Johnsonsväg 16, Fastighet Mörbybacken 1 (Medborgare 3)

Trafik och parkering

I inkommen skrivelse beskrivs att alla nya byggnader inom sjukhusområdet placeras på befintliga parkeringsplatser och att om samma parkeringskapacitet ska finnas i ett underjordiskt garage kommer det vara en ansenlig anläggning. Dessutom framförs att det finns ett befintligt kulvertsystem under befintliga byggnader. Utöver det menar skrivanden att det är otydligt vad som menas i förslaget med att underjordiska garage ska byggas på sikt och anser att det är av stor betydelse av flera orsaker samt att man måste bygga det underjordiska garaget före byggnaderna över mark. Skrivanden är orolig att omfattande sprängningsarbeten har stor miljöpåverkan och påverkar angränsade bebyggelse. Skrivanden förstår inte hur entrézonen kommer bli mindre stökig utan parkering.

Park och rekreation

Bruttoarean i bebyggelsen ökar med 45%, det framgår inte i förslaget hur det påverkar parken inom sjukhusområdet. Strandskyddet bör bibehållas och utbyggnaden av sjukhuset göras inom strandskyddets ramar. Enligt förslaget ska strandskyddet tas bort och med utbyggnaden i parken riskerar mycket av parkens rekreativvärden gå förlorat. Strandskyddet tryggar tillgången till naturupplevelser, biologisk mångfald och skrivanden menar att med oklara parkeringslösningar är borttagande av strandskyddet oroväckande.

Lösningar för dagvattenavrinning bör göras närmare nuvarande sjukhusbebyggelse. Förslaget med dammar bör omprövas, tex med underjordiska magasin. Föreslagen utbyggnad i parken skulle minska känslan av välbefinnande och begränsa tillgängligheten. Avslutningsvis menar skrivanden att strandskyddet även utgör ett skydd för kulturella estetiska värden och att parken är uppskattad av boende i området.

Kommentar: Parkering i garage möjliggörs under en stor del av den tillkommande bebyggelsen. Det finns även möjlighet att upprätta parkeringshus för att tillgodose parkeringsbehovet. Kulvertsystem i förhållande till föreslagna garage hanteras vid projektering. Parkering i markplan kommer fortsatt finnas inom entrézonen för att säkerställa att patienter kan parkera nära sin vårdenhet.

Park och rekreation - Strandskyddet är upphävt i gällande plan. För att inte göra befintliga byggnader i parken planstridiga bedöms strandskyddet behöva fortsatt vara upphävt. Allmänhetens tillgång till parken säkerställs med annan planbestämmelse och byggrätten i parken är begränsad.

Dagvattenfrågan hanteras med flera olika lösningar för att skapa en robust struktur inom sjukhusområdet. Det är viktigt att avleda vatten från byggnader då det är viktigt att verksamheten kan fungera oavsett väder. Parken är en bra yta för fördröjning och rening enligt kommunens riktlinjer. Dagvattendammar kan även bidra med upplevelsevärden för besökare i parken.

BRF Charlottenberg 3, Peter Meurling, Skogsslingan 9, 11, 13, 15, Fastighet Sjukhuset 8 (Medborgare 4)

I inkommet yttrande framförs att bostadsrättsföreningen tidigare lämnat skrivelser gällande trafiksituationen längs Mörbygårdsvägen och Skogsslingan/Mörbylund, det innefattar bland annat avsaknad av gångstråk på södra sidan av Mörbygårdsvägen. Det framförs även att cykelstråket längs Mörbyvägen och över motorvägen är under all kritik, samt ombyggnationen gör att trafiksituationen är oklar.

Synpunkter för planförslaget gäller fortsatt trafiksituationen. BRF:en menar att södra infarten är olämplig för transporter då tungtrafik blandas med lokaltrafiken. Skrivelsen trycker på att det är många pendlare och boende i området. Utöver det framhävs att korsningen under motorvägen vid Inverness är trång och olycksdrabbad, därmed är den olämplig för ytterligare tung trafik. BRF:en önskar att kommunen ser över trafiksituationen och hittar säkra lösningar för alla trafikanter.

Kommentar: Kommunen är medveten om att trafiksituationen längs Mörbygårdsvägen kan uppfattas som otydlig då det är många trafikslag som samsas om ytan. Vi tar med oss frågan internt då det inte är en del av planområdet.

Kommunen noterar synpunkten. Frågan har utretts vidare inför granskning och kommunen bedömer utfarten som lämplig.

Stefan och Margaretha Barholm, Kevinge strand 11, fastighet Bojen 2 (Medborgare 5)

Medborgarna har yttrat sig i andra planprocesser de senaste åren och upplever inte att de fått tillräcklig återkoppling på sina frågor och synpunkter.

Synpunkter

- Skrivanden ifrågasätter om en ytterligare utbyggnad av sjukhuset försvarbar utifrån ekonomi, kommunikation, infrastruktur, miljö och försvar. Flera arbetar hemma efter pandemin vilket frigör lokaler i Storstockholm
- **Planbestämmelser.** Menar att den eftersträvande flexibiliteten och kravet på specifika bestämmelser inte överensstämmer. Anser att det saknas uppgifter avseende byggnaders utformning och exakta höjder. I informationsfilmen anges maximal höjd om sex till sju våningar, men i plankartan är den vanligaste beteckningen h7 (50 meter över angivet nollplan). Vilket medborgarna menar indikerar en höjd som avsevärt överstiger sju våningar, och önskar att höjdbestämmelserna justeras till att motsvara maximalt sju våningar

- **Markanvändning.** Medborgarna menar att mark- och byggnadsanvändning måste specificeras och tydligt anges till vård, sjukhusdrift, läkning, rekreation och därmed relaterad verksamhet. Skriver även att stora ytor och befintliga byggnader saknar specificerade användningsområden, det framförs även att kommunen inte bör bevilja byggrätter baserade på allmänna svepande behov och att privata aktörer sedan använder det till andra ändamål. Jämförelse görs med patienthotellet.
- **Parkering.** Medborgarna menar att det finns en bristande tydlighet avseende parkering, i planförslaget nämns dels minskning av parkeringsbehov och underjordiska garage, dels behovet av biltransport till ett sjukhus. Utöver det nämns även att sjukhusområdets låga läge kan försvåra anläggandet av underjordiska parkeringsplatser. Skrivanden önskar att *parkeringsbehovet måste tillgodoses och att en tydlig parkeringslösning ska ingå i planen.*
- **Grönområden och strandskydd.** Medborgarna framför att plankartan och planbestämmelserna måste säkra bevarandet av gångvägen längs vattnet och sjukhusparken med dess rekreativa och läkande syften. I planprogrammet angavs (löfte) om att inga ytterligare grönytor skulle hårdgöras eller bebyggas samt att strandskyddet skulle bevaras. I planförslaget upphävs strandskyddet och ytterligare byggnader om 600 kvm vardera tillåts. Skrivanden menar att strandskyddet ska bevaras och att inga byggnader ska tillåtas i sjukhusparken samt att kommunen ska säkerställa detta över tid.
- **Trafiksäkerhet.** Medborgarna menar att korsningen Kevinge strand/ Mörbygårdsvägen är farlig och olycksdrabbad med mycket trafik från sjukhuset och korsande cyklist. Skrivanden framför att en säker trafiklösning bör tas fram.

Kommentar: Byggnadshöjderna (nockhöjder) i plankartan är räknade från nollplanet och inte från marknivån, detta för att kunna säkerställa enhetliga och tydliga mätningar vid bygglovsprövning. För att räkna ut höjden på föreslagen bebyggelse tas markhöjden bort från angiven höjdbestämmelse över nollplanet, markhöjden varierar inom området. Nivåerna syns i plankartan. Exempelvis, om markhöjden är +10 meter och nockhöjden är +50 över angivet nollplan, kan byggnaden bli 40 meter från marknivån upp till taknocken. Se även förtydligande i figur 3 i planbeskrivningen. Vad gäller våningshöjd kan det variera mellan olika typer av bebyggelse.

Gällande markanvändningen så är hela området planlagt för vårdverksamhet. Olika typer av vård kan därför lokaliseras inom området.

Parkeringstal och scenarion för parkering har tydliggjorts i planbeskrivningen. Möjlighet finns att upprätthålla gällande p-tal.

I planprogrammet anges att "Möjligheten att även i framtiden kunna genomföra mindre bebyggelse av paviljongkaraktär eller anläggningar och anordningar som syftar till att säkerställa sjukhusets funktionalitet, försörjning och drift, kan utvecklas, men med stor hänsyn till parkens funktion". Detaljplanen är utformad i linje med programmet. Byggrätten i parken har minskats till totalt 3,5 % av egenskapsområdet, denna bestämmelse samverkar med bestämmelsen om största komplementbyggnad om 600 kvm. Även reglering kring naturområden inom planområdet har lagts till.

Kommunen noterar synpunkterna gällande områden utanför planområdet.

Charlotta och Carl Gyllfors, Kevinge strand 7D, Ankaret 1 (Medborgare 6)

Medborgarna är förstående till sjukhusets och regionen behov av utveckling. De framför dock att gränsen mellan en flexibel plan respektive en plan som blir otydlig och svår att ta ställning till är hårfin.

- **Byggnadshöjd.** Angående byggnadshöjd menar medborgarna att det av planförslaget inte framgår var byggnader ska anläggas, hur de ska se ut eller exakta byggnadshöjder.

I informationsfilmen anges sex till sju våningar, medan i plankartan tycks det vara vanligast med h7, dvs höjden 50 meter över angivet nollplan, och det uppfattas motsvara betydligt mer än 7 våningsplan.

- **Markanvändning.** Av plankartan framgår att markanvändningen framför allt är vård, men att det också finns stora ytor och befintliga byggnader där användningen inte specificeras. Utbyggnaden motiveras med ökade vårdbehov, därför måste det framgå att marken enbart får nyttjas för vårdrelaterade syften.
- **Parkering.** Medborgarna förstår det som att det inte finns en tydlig plan för parkering och att bedömningen är att parkeringsbehovet kommer minska. De vill dock framföra att behovet för att ta bil till ett sjukhus är stora, inte minst transport från dörr till dörr kan vara viktig. Skrivanden tillägger att sjukhusområdet ligger lågt vilket kan försvåra byggnationen av parkeringsplatser under jord.
- **Grönytor.** Medborgarna är positiva till att gångvägen och större delen av parken bevaras i planförslaget. Däremot påpekas att i planprogrammet från 2023 presenterades att inga ytterligare grönytor skulle hårdgöras och strandskyddet skulle bevaras. Nu har strandskyddet upphävts, parken reduceras och tillåts bebyggas ytterligare. Medborgarna tycker att kommunen borde stå på sig och tidigare löften hållas. Utöver det föreslås att intentionen att plantera träd längs de nya gatorna regleras med planbestämmelser.

Avslutningsvis framför skrivanden synpunkter som delvis ligger utanför planområdet. Här framförs att korsningen Kevinge strand och Mörbygårdsvägen har ett högt trafiktryck och att cyklister är utsatta. Önskvärt vore att trafiken minskar, eller inte ökar, och att kommunen ser över utformningen. Utöver det framför även skrivanden att grönområdena i området är uppskattade, framför allt nämns gräsytan med fotbollsmål norr om Charlottenberg och gräsytan söder om Stockholms golfklubb. Det poängteras att öppna ytor används för aktivitet.

Kommentar: Se svar till medborgare 5.

Anders Runer, Skogsslingan 9, fastighet Sjukhuset 8 (Medborgare 7)

Medborgaren lyfter ifall planerna på två 9 våningshus uppförda intill förskolan Skogsslingan innebär att den lilla parken bakom nuvarande byggnad försvinner. Skrivanden framför att parkeringen utanför sjukhusets södra del är full av bilar och frågar sig var dessa bilar ska parkera, och ifall lokalgator i bostadsområdet kommer användas som nya parkeringsplatser. Utöver det ifrågasätts om tung trafik på små gator är en lämplig boendemiljö.

Kommentar: Byggnaden inom planområdet intill förskolan vid Skogsslingan föreslås vara sex våningar. Möjlighet till teknikutrymme finns på taket. Byggrätten är lokaliserad i linje med befintlig byggnad vilket innebär att parken kan vara kvar inom planområdet.

Parkeringsutbudet i markplan kommer minska till följd av planförslaget. Parkering kommer i stället finnas i parkeringshus och garage.

Maria Hägerdal, Adress okänd (Medborgare 8)

Medborgaren önskar att kopplingen mellan kollektivtrafiken och entréerna till sjukhuset förtydligas och att framkomligheten för gång/cykel, kollektivtrafik samt nyttotransporter som ambulans prioriteras. Medborgaren är positiv till att klimatanpassning och hållbar energi står i fokus samt att sjukhusparken får en tydlig plats som samtidigt hanterar skyfall. Skrivanden uttrycker att trygghetsupplevelsen i sjukhusområdet och vid busstorget är viktig, samt föreslår effektmål för trygghet exempelvis att planområdet ska vara gång- och cykelvänligt och en levande plats.

Utöver det efterfrågas en åtgärdsplan för att reducera bullret från E18. Medborgaren menar också att projektet finansieras på ett hållbart sätt och att budgeten hålls. Avslutningsvis är

planförslaget enligt medborgaren välgenomtänkt och omfattande, det tar hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter.

Kommentar: Kommunen noterar synpunkterna. En viktig del av planförslaget är att ytan framför sjukhuset ska göras mer lättorienterad, framkomlig och trygg för bland annat gång- och cykeltrafikanter men även de som vistas i anslutning till sjukhuset. Busstorget ligger utanför planområdet och är inte under utveckling i det här projektet.

För synpunkter på befintliga bullernivåer hänvisas till Trafikverket (huvudman för E18) som ansvarar för åtgärder för buller kopplat till trafiken på E18. Kommunen är medveten om att bullernivåerna är höga i närområdet. Vid byggnation ska riktlinjer för buller uppfyllas.

Sara Hallander, Adress okänd (Medborgare 9)

Medborgaren påtalar att den gång- och cykelväg mot Kevinge golfklubb nu enbart är skyltad som gångväg. Det är ett långt avbrott på den kombinerade cykel- och gångvägen som annars löper längs vattnet runt nästan hela Edsviken. Kommer man från sjukhuset ser det ut att vara enbart gångväg ända fram till Nora båtklubb.

Medborgaren önskar att även cyklar kan framföras på denna sträcka.

Kommentar: Kommunen noterar synpunkten.

Anita Enflo, Rosenvägen 27, fastighet Skrindan 1 (Medborgare 10)

Se yttrande från Danderyds villaägareförening.

Kommentar: Se svar till Danderyds villaägareförening.

Danderyds hembygdsförening

Vi vill uppmärksamma Danderyds kommun på att det på höjden i den s.k. sjukhusparken finns en nyfunnen registrerad fornlämning, en s.k. stensättning från järnåldern. Runt denna är ett skyddsområde på minst 50 meter eftersom det kan finnas dolda gravar som inte syns i dagsläget. Mer info finns på RAÄs kartfunktion Forsök, samt hos Länsstyrelsen.

Kanske skulle det gå att göra något trevligt av det hela med en informationsskylt eller liknande i parken samtidigt som man röjer området försiktigt.

Kommentar: Kommunen noterar informationen. Grundkartan har uppdaterats med information om fornlämningar för att förtydliga var de finns.

Danderyds Villaägareförening

Yttrandet hänvisar till tidigare inskickade skrivelser. Därtill framkommer att omfattningen av bebyggelsevolymerna är utmanande att förstå. Vidare lyfts om det skulle vara bättre med mindre enheter och vad som händer med stora enheter i en krigssituation, till det ställs också frågan vad som händer om framkomlighet via Stocksundsbron, tunnelbanan och helikopter förstörs eller blockeras. Även vid andra olyckor undrar skrivanden vad som sker. Därutöver menas att trafiklösningarna i anslutning till planområdet bör prioriteras innan ny bebyggelse tillkommer. Föreningen informerar även om att riktvärdet för trafikbuller har höjts.

Komplettering av yttrandet

Sakägare

På grund av sjukhusets påverkan på kringliggande miljö önskar föreningen att sakägarkretsen utökas.

Allmänt

Danderyds sjukhus är en stor verksamhet som präglar de sydvästra delarna av kommunen. Många positiva värden finns och sjukhuset är sammantaget av stort värde för kommunen och invånarna. Föreningen förstår och respekterar behovet av utveckling. Det finns dock många faktorer som är svåra att hantera exempelvis kommunikationer, parkering, infrastruktur. Då genomförandetiden av detaljplanen är lång är det viktigt att den yttre miljön utformas på ett sätt som gör att nya problem inte byggs in. Platsen är redan idag utsatt för buller, under genomförandet ska arbetet bedrivas med hänsyn till risken för ökad bullerspridning.

Grönområden och anknnytning till Edsviken

Sjukhusparken är viktig ur rekreationssyfte. Det är viktigt att allmänhetens tillgång till parken inte försåras.

Beredskap och säkerhet

Det är viktigt att sjukhuset som är en samhällsviktig verksamhet inte medför risker för intillboende eller övriga kommuninvånare på grund av sin speciella roll för samhällsservice och krisberedskap.

Byggnadernas användning

Detaljplanen anger inte hur de nya volymerna är tänkta att användas. Föreningen förutsätter att verksamheten fortsatt kommer användas för sjukhusändamål. Vidare önskas att uthyrning eller andra verksamheter än sjukhusrelaterade inte kan möjliggöras.

Kommentar: Byggnadshöjderna (nockhöjden) i plankartan är räknade från nollplanet och inte från marknivån. För att räkna ut höjden på föreslagen bebyggelse tas markhöjden bort från angiven höjdbestämmelse över nollplanet, markhöjden varierar inom området. Nivåerna syns i plankartan. Se figur 3 i planbeskrivningen. De skissade volymerna i förslaget och Gestaltning-PM utgör ett möjligt alternativ för byggnadernas utformning.

Regionens uppdrag är att utforma sin verksamhet på ett robust sätt som gör att den kan fungera under krig och kris. Närboende ska inte påverkas negativt vid krig och kris. Planbeskrivningen har utvecklats med skrivelser kring sjukhusets beredskap.

Sakägare - Närmaste boende är sakägare i enlighet med plan- och bygglagen.

Allmänt – Kommunen håller med och noterar synpunkten.

Grönområde och anknnytning till Edsviken – För att säkerställa allmänhetens tillgång till sjukhusparken finns planbestämmelser som säkrar framkomligheten för allmänheten.

Byggnadernas användning – Detaljplanen anger att fastigheten ska nyttjas för vårdverksamhet vilket blir styrande i valet av verksamheter som kan lokaliseras inom fastigheten.

Miljöpartiet Danderyd

Miljöpartiet anser att planförslaget påverkar trafiksituationen utanför planområdet till det sämre och att det är en brist att planförslaget inte inkluderar intelligenta trafikinfrastruktur. Framför allt anses den nya planerade infarten för leveranser i söder försämra situationen för cyklister. Avseende parkering menar Miljöpartiet att ett intervall för p-tal inte sätter krav på en minskning av parkering, vilket är ett ohållbart system för persontransporter. Partiet önskar att mobilitetstjänster som avses specificeras och ser möjligheter med att markparkering kan bli grönytor, bidra till bättre överblick och förbättra miljön för andra trafikslag om bilparkering i

stället placeras under mark. Miljöpartiet anser att en andel bilparkeringsplatser ska erbjuda laddmöjlighet.

Miljöpartiet menar att sjukhusparken, stranden, är en oersättlig läkande och rekreativ miljö och motsätter sig borttagandet av strandskyddet. Miljöpartiet anser att strandskyddet bör återinrättas och att dispens bör sökas för byggnader inom strandskyddet samt att nyttjandegraden ökar från 3% till 4,5% inte är "förenligt med vare sig avsikten med strandskyddet eller med Danderyds vision om en grönare kommun". De ytor och byggnader som tillhörde den tidigare helikopterplattan bör återställas till naturmark efter sanering. Även andra anläggningar för teknik eller som utsiktstornet bör också uteslutas.

Vad gäller klimatfaktor för 20-årsregn menar miljöpartiet att ytterligare marginal bör tas i och med att klimatförändringar sker snabbare och kraftigare för varje prognos samt att åtgärder mot klimatförändringar fördröjs och motarbetas på en global nivå. Med tanke på stigande havsnivåer bör även renings- och fördröjningsanordningar ligga längre från havet för att inte riskera att översvämmas. Av samma anledning anser miljöpartiet att byggnaderna 33, 46 och 47 som ligger under LST rekommenderade lägsta grundläggningsnivå bör planeras att rivas snarare än skyddas.

Vad gäller sedumtak efterfrågar Miljöpartiet att erfarenheter inhämtas från andra sjukhus med helikopterplatta för att bedöma om sedumtak kan anläggas på vissa lägre byggnader och om det medför ökad risk för fågelkollisioner.

För att minska risken för höga temperaturer önskar Miljöpartiet även ett tydligt resonemang och en plan för ökning av krontäckningen, och menar att det finns rekommendationer på att 30% krontäckning bör eftersträvas. Utöver detta lyfter Miljöpartiet problematik kring både buller och ljusföroreningar. Det anses vara en gåta hur man ska hantera påverkan från buller såväl inomhus som utomhus när sjukhuset byggs ut och det samtidigt byggs bostäder i närheten. Miljöpartiet hänvisar till översiktsplanen angående att "Kommunen bör lyfta fram risken med ljusföroreningar vid planering", och att detta saknas i planförslaget.

Avslutningsvis skriver Miljöpartiet igen att strandskyddet inte bör upphävas.

Kommentar: Det är en komplex trafiksituation i anslutning till Danderyds sjukhus med många inblandade aktörer. För att få framdrift i projektet har endast Locums fastigheter inkluderats i uppdraget. Planförslaget har dock utformats med hänsyn till kringliggande transportnät. Gällande trafiksäkerheten och framkomligheten för cyklisterna vid södra infarten bedöms den inte påverkas avsevärt eftersom flödet av svängande motorfordon inte bedöms bli särskilt omfattande samt att motorfordonen har väjningsplikt mot cyklisterna.

Avseende parkeringstalet finns möjlighet till både ett högre och lägre p-tal. Planen ställer inte krav på ett minskat p-tal eftersom utbyggnaden kommer ske under lång tid och det är svårt att ta höjd för ett förändrat trafikbeteende i framtiden. Kommunen anser att en fungerande parkeringssituation är viktig och genom att göra planen flexibel vad gäller parkeringstal kan parkeringslösningen ändras utifrån behov. Möjlighet till minskat och bibehållet p-tal finns. Parkeringsscenario beskrivs tydligare i planbeskrivningen.

Sjukhusparken ska utvecklas för att kunna användas ur rekreativ synpunkt. Möjlighet finns till mindre utveckling av parken för att möjliggöra etablering av funktioner som stödjer sjukhusets verksamhet alternativt ökar trivsel och funktion för de som besöker parken. Byggrätten i sjukhusparken har minskat från 4,5% i samrådsförslaget till 3,5 % i granskningsförslaget. Även bestämmelser om naturvärden har införts.

Dagvatten- och skyfallsutredningarna har uppdaterats för att säkerställa sjukhusets funktion vid kraftiga regn. Planhandlingarna har kompletterats med information.

För att sjukhusets verksamhet ska fortsätta kunna bedrivas på ett resurseffektivt sätt föreslås befintliga byggnader i parken kunna bevaras.

Resonemanget om sedumtak har utvecklats i dagvattenutredningen. Möjlighet till etablering av sedumtak på byggnader finns dock fortsatt enligt planförslaget och frågan kan prövas i bygglovskedet.

Kommunen noterar synpunkten angående krontäckningen. Stora delar av planområdet omfattas av en bestämmelse om marklov för fällning av medelstora till större träd.

Vid utveckling av området behöver en avvägning mellan trygghetsfrågan och ljusföroreningar göras. Det är viktigt att djur och människor kan samexistera inom planområdet.

Det finns goda tekniska förutsättningar att utveckla bebyggelse inom planområdet som uppfyller de bullerkrav som finns.

Strandskyddet är upphävt i gällande plan. För att inte göra befintliga byggnader i parken planstridiga bedöms strandskyddet fortsatt behöva vara upphävt.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets sammanfattande bedömning

De synpunkter som framförts under samrådet har avvägts mot intresset att planlägga området. Både enskilda och allmänna intressen har beaktats. Miljö- och stadsbyggnadskontoret bedömer att planförslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

De synpunkter som inkommit under plansamrådet har bland annat resulterat i följande ändringar i planförslaget:

- Komplettering och förtydligande av planbestämmelser (se illustration nedan)
- Utveckling av trafikutredningen som utreder sjukhusets belastning på Trafikverkets på- och avfarter.
- Utveckling av lösning för dagvattenhantering och tillkommande en bestämmelse.
- Planens konsekvensbedömning omarbetas med fokus på att sjukhusets samhällsviktiga funktioner ska klara ett klimatanpassat 200-årsregn och tillkommande samt reviderade bestämmelser.
- Miljökonsekvensbeskrivningen uppdateras utifrån revideringar gällande dagvatten och skyfall.
- Förtydligande och förklaringar av planförslaget utvecklas i planbeskrivningen utifrån inkomna synpunkter.

Nya och reviderade planbestämmelser

Ett antal planbestämmelser har tillkommit i nu framarbetade granskningshandlingar. Illustrationen i figur 1 visar nya och reviderade bestämmelser.

Namn	Ägare till fastighet	Skede för yttrandet
Medborgare 1	Adress okänd	Samråd
Medborgare 2	Skogsslingan 13, fastighet Sjukhuset 8	Samråd
Medborgare 3	Axel Johnsonsväg 16, Fastighet Mörbybacken 1	Samråd
Medborgare 4	Skogsslingan 9, 11, 13, 15, Fastighet Sjukhuset 8	Samråd
Medborgare 5	Kevinge strand 11, fastighet Bojen 2	Samråd
Medborgare 6	Kevinge strand 7D, Ankaret 1	Samråd
Medborgare 7	Skogsslingan 9, fastighet Sjukhuset 8	Samråd
Medborgare 8	Adress okänd	Samråd
Medborgare 9	Adress okänd	Samråd
Medborgare 10	Rosenvägen 27, fastighet Skrindan 1	Samråd
Danderyds hembygdsförening	-	Samråd
Danderyds villaägareförening	-	Samråd
Miljöpartiet	-	Samråd

Anna-Britta Järliden
T.f. Verksamhetsansvarig planavdelningen

Frida Helander
Planarkitekt

